

A l'hort no hi havia ningú. La Harriott Leigh va sortir amb cautela i va travessar la porta de ferro que donava al camp. Va fer córrer el pestell sense fer soroll.

El camí pujava dret pel camp des de la porta de l'hort fins a la tanca sota el saüc. Allà l'esperava en George Waring.

Anys després, quan pensés en ell, sentiria l'olor de les flors dolces, calentes, la flaire de vi de saüc. Anys després, quan sentís l'olor de flors de saüc veuria en George Waring, amb la seva cara bonica i amable, com de poeta o de músic, els ulls blau fosc i els cabells brillants i de color marró oliva. Era tinent de la marina.

El dia abans li havia preguntat si es volia casar amb ell i ella li havia dit que sí. Però el seu pare no hi estava d'acord, i ara ella anava a dir-li-ho i a acomiadar-se'n. El seu vaixell salpava l'endemà.

Ell estava impacient i neguitós. No es podia creure que alguna cosa pogués posar fi a la seva felicitat, que pogués passar res que ell no volgués que passés.

—I doncs? —va preguntar.

—És un bèstia acabat, George. No ho accepta. Diu que som massa joves.

—Però si en vaig fer vint l'agost passat —va dir ell, ofès.

—I jo en faré disset al setembre.

—I som al juny. Ja som prou grans. Quant de temps vol que esperem?

—Tres anys.

—Tres anys abans de comprometre'ns... Potser ja serem morts!

Ella el va abraçar per transmetre-li seguretat. Es van besar, i l'olor dolça i calenta de vi de les flors es va barrejar amb els seus petons. Van quedar-se ben abraçats sota el saüc.

A través dels camps grocs de mostassa borda van sentir que el rellotge del poble tocava les set. A casa, va sonar una campana.

—Amor meu, me n'he d'anar —va dir ella.

—Oh, espera... Cinc minuts més.

La va abraçar amb més força. S'hi van estar cinc minuts, i cinc més, i després ell va arrencar a córrer camí avall cap a l'estació, mentre la Harriott, a poc a poc, travessava el corriol empassant-se les llàgrimes.

«Tornarà d'aquí a tres mesos —es deia—. Podré aguantar tres mesos.»

Però no va tornar mai més. Els motors de l'*Alexandra* van tenir una avaria. Tres setmanes després el vaixell es va enfonsar al Mediterrani, amb en George a dins.

La Harriott va dir que ja li era igual morir-se. Estava segura que no trigaria gaire a morir-se perquè no podria viure sense ell.

Van passar cinc anys.

Les dues fileres de faigs s'estenien ininterrompudament per tota la llargada del parc, a banda i banda d'una ampla avinguda verda. Quan s'arribava al mig, es bifurcava cap a dreta i esquerra en forma de creu i, al final del costat dret, hi havia un pavelló d'estuc blanc amb columnes i un frontó com de temple grec. Al final de l'esquerra, hi havia l'entrada de ponent del parc, una porta de dos batents i una porteta lateral.

La Harriott, asseguda al banc de pedra del fons del pavelló, va veure l'Stephen Philpotts en el moment que entrava per la porta lateral.

Li havia demanat que l'esperés allà. Era el lloc que ell triava sempre per llegir els seus poemes en veu alta. Els poemes eren un pretext. Ella sabia què tenia al cap. I també sabia què li respondria.

Hi havia matolls de saüc en flor al fons del pavelló, i la Harriott va pensar en en George Waring. Va pensar que en George era més a prop d'ella ara del que podria haver estat mai en vida. Si es casés amb l'Stephen, no li seria infidel, perquè l'estimava amb una altra part del seu ésser. L'Stephen no ocuparia el lloc d'en George. Estima-

va l'Stephen amb l'ànima, d'una manera que no era d'aquest món.

Però el cos li tremolava com un filferro tensat quan es va obrir la porta i el jove se li va acostar pel camí sota els faigs.

Ella l'estimava; estimava la seva fina figura, la seva foscor i la blancor citrina, els seus ulls negres il·luminats amb la flama intel·lectual, la manera com els cabells negres li naixien al capdamunt del front, la manera de caminar, de puntetes, com si unes ales li alleugerissin els peus.

Ell va seure al seu costat. Ella va poder copsar que li tremolaven les mans. Sentia que arribava el moment, que havia arribat el moment.

—Volia veure't a soles perquè t'he de dir una cosa. No sé ben bé per on començar.

Ella va separar els llavis. Va esbufegar lleument.

—T'he parlat mai de la Sybill Foster?

—No... no, Stephen. —Només li sortia un balbuceig—. Me n'has parlat?

—Mira, de fet, no volia parlar-te'n fins que no sabés que tot anava bé. M'ho va dir ahir.

—Què et va dir?

—Doncs que m'accepta. Oh, Harriott, saps què és sentir-se absolutament feliç?

Ho sabia. Ho havia sabut en aquell moment, just abans que ell li digués res. Asseguda, freda com la pedra i

encarcarada, veient l'èxtasi de l'Stephen, va sentir la seva pròpia veu dient que estava contenta.

Van passar deu anys.

La Harriott Leigh esperava a la sala d'estar d'una caseta a Maida Vale. Hi vivia des de la mort del seu pare, feia dos anys.

Estava inquieta. No parava de mirar el rellotge per veure si ja eren les quatre, l'hora que havia quedat amb l'Oscar Wade. No sabia segur si s'hi presentaria, perquè el dia abans l'havia despatxat.

Ara es preguntava per què, quan el dia abans li havia dit que marxés, li havia permès que tornés avui. No ho tenia clar del tot. Si realment havia volgut dir el que li havia dit, no hauria d'haver permès que tornés a veure-la. Mai més.

Li havia manifestat amb claredat el que volia dir. Es veia a ella mateixa, ben dreta a la cadira, elevada per una integritat apassionada, mentre ell s'estava dempeus al seu davant, amb el cap cot, avergonyit i abatut; tornava a sentir la vibració de la seva veu quan li deia que no podia ser, que ja n'hi havia prou, que ell havia de veure que no podia ser, que no, que res no la faria canviar d'idea, que no podia oblidar que ell tenia una esposa, que ell havia de pensar en la Muriel.

A això ell havia contestat amb ferocitat:

—No cal. Ja s'ha acabat. Només vivim junts per mantenir les aparences.

I ella, serenament, amb una gran dignitat:

—I per mantenir les aparences, Oscar, hem de deixar de veure'ns. Siplau, vés-te'n.

—Ho dius de debò?

—Sí. No ens hem de tornar a veure mai més.

I llavors ell se n'havia anat, avergonyit i abatut.

Encara el veia, quadrant les amples espatlles per entomar el cop. I a ella li sabia greu. Li semblava que havia estat innecessàriament dura. Per què no es podien tornar a veure, ara que ell havia entès on havien de traçar la línia? Fins al dia abans, mai no l'havien traçada amb claredat. Avui tenia intenció de demanar-li que oblidés el que li havia dit. Un cop oblidat, podrien continuar sent amics com si no hagués passat res.

Eren les quatre. Dos quarts. Les cinc. Es va acabar el te i va decidir que ja no vindria quan, entre dos quarts de sis i les sis, va arribar.

Va arribar com ho havia fet una dotzena de vegades, amb el seu pas mesurat, deliberat, pensarós, amb un posat ferm, una mena d'arrogància reservada, les grans espatlles alçades. Era un home d'uns quaranta anys, alt i ample d'esquena, esvelt de cintura i de coll curt, amb unes faccions rectes i belles que semblaven petites i regulars en aquella gran cara quadrada i envaïda pel rubor. El bigoti castany vermellós, ben retallat, s'erïçava sobre el promi-

nent llavi superior. Els seus ulls, grossos i plans, d'un marró vermellós, tenien una brillantor amatent, animal.

Li agradava pensar en ell quan no hi era, però, en el moment que el veia, sentia una lleugera commoció. Físicament, estava molt lluny de l'ideal que ella admirava. Era tan diferent d'en George Waring i de l'Stephen Philpotts!

Va seure davant d'ella.

Es va fer un silenci incòmode que va trencar l'Oscar Wade.

—Bé, Harriott, em vas dir que podia venir. —Semblava carregar-li la responsabilitat a ella—. O sigui que suposo que m'has perdonat.

—Oh, sí, Oscar, t'he perdonat.

L'Oscar li va dir que la millor manera de demostrar-li ho era que acceptés sopar amb ell aquell vespre.

Ella no va trobar cap raó per no anar-hi. Simplement, hi va anar.

La va portar a un restaurant del Soho. Els sopars de l'Oscar Wade eren copiosos, fins i tot desmesurats, i donava a cada plat la seva importància. A ella li agradava aquella desmesura. L'Oscar no tenia cap de les virtuts que defugen els extrems.

S'havia acabat. El silenci enrojolat i enutjós de l'Oscar Wade li feia saber què estava pensant. Quan la va acompanyar a casa, però, la va deixar a la porta del jardí. Havia canviat d'idea.

Ella no estava segura de si estava contenta o trista. Havia tingut el seu moment d'exaltació moral, i li havia agradat. Però no va sentir cap joia les setmanes següents. Havia deixat l'Oscar Wade perquè no li agradava gaire, i ara el desitjava furiosament, perversament, perquè l'havia deixat. Tot i que no s'assemblava gens al seu ideal, era incapaç de viure sense ell.

Va anar a sopar amb ell una vegada i una altra, fins que podria haver descrit de memòria el restaurant Schnebler: els panys de paret folrats de fusta blanca i daurada, les columnes blanques i les daurades fulles ondulades dels capitells, les catifes turques, blaves i carmesines sota els peus, tan flonges, els coixins gruixuts de vellut carmesí que se li enganxaven a les faldilles, la resplendor de les copes i els coberts sobre els innombrables cercles blancs de les taules. I les cares dels clients, vermelles, blanques, rosades, fosques, grises i groguenques, contretes i excitades, les boques que es retorçaven menjant, els recargolats llums elèctrics que apuntaven cap a ells sota les pantalles vermelles, de tela frunzida. Tot plegat centellejant en un aire espès que la llum vermella tacava com el vi taca l'aigua.

I la cara de l'Oscar, enrojolada pel sopar. A taula, quan ell es tirava enrere i rumiava en silenci, ella sempre sabia què pensava. Ell alçava les feixugues parpelles i la mirava de fit a fit, reflexiu, pensant.

Ara ja sabia quin seria el final. Va pensar en en George Waring i en l'Stephen Philpotts, i en la seva vida,

estafada. Ella no havia triat l'Oscar, de fet no l'havia estimat mai; però ara que ell se li havia imposat, no es podia permetre deixar-lo marxar. D'ençà que en George havia mort, cap home no l'havia estimada. I cap home no l'estimaria mai. I l'Oscar li feia pena quan el recordava allunyant-se, abatut i avergonyit.

Ella, abans que no pas ell, va estar segura del final. Encara que no sabia quan ni on ni com seria el final. Això era l'Oscar qui ho sabia.

Va arribar després d'una de les vetllades en què havien sopat en un menjador privat. Ell va dir que no podia suportar la calor ni el soroll del restaurant.

Ella va pujar davant d'ell per una escala abrupta i encatificada de vermell fins a una porta blanca del segon replà.

De tant en tant repetien aquella aventura furtiva i oculta. De vegades ella l'anava a trobar a l'habitació de sobre el Schnebler. De vegades, quan la minyona no hi era, ell el rebia a casa seva, a Maida Vale, però era perillós i preferia no arriscar-s'hi gaire sovint.

L'Oscar declarava sentir-se indescriptiblement feliç. La Harriott no n'estava tan segura. Allò era amor, el que no havia tingut mai, el que havia somniat i que anhelava assegedada, però, ara que el tenia, no la satisfieia. Sempre buscava alguna cosa més enllà, un èxtasi celestial que semblava a punt d'arribar però que no arribava mai. Hi havia alguna cosa de l'Oscar que la repel·lia. Havent-lo

acceptat com a amant, però, no podia avenir-se a admetre que era un aire de vulgaritat. Mirava cap a una altra banda i feia veure que no n'era conscient. Per justificar-se, concentrava el seu pensament en les bones qualitats de l'Oscar, en la generositat, la força, la manera com havia construït la seva empresa d'enginyeria. Li va demanar que la portés a la fàbrica i li ensenyés les grans dinamos. Li va demanar que li deixés els llibres que llegia. Però sempre, quan mirava de parlar-hi, ell li feia veure que no era per això que estava amb ella.

—Estimada meva, no tenim temps —li deia—. És malgastar els nostres moments impagables.

Ella hi insistia.

—Alguna cosa va malament si no podem parlar.

Ell s'irritava.

—Les dones mai no us adoneu que un home pot parlar tant com vulgui amb altres homes. El que va malament és que ens hàgim de trobar d'aquesta manera tan frustrant. Hauríem de viure junts. És l'única cosa saludable. Jo ho faria, però no vull destrossar la llar de la Muriel i fer-la desgraciada.

—Em semblava que havies dit que a ella li era igual.

—Estimada, no li és igual la casa, ni la posició ni els nens. T'oblides dels nens.

Sí. Havia oblidat els nens. Havia oblidat la Muriel. Havia deixat de pensar en l'Oscar com un home amb dona, fills i casa.

Ell tenia un projecte. A l'octubre, la seva sogra aniria a viure amb la Muriel, i ell podria marxar. Aniria a París, i la Harriott l'acompanyaria. Diria que hi anava per negocis. No calia dir cap mentida; era veritat que tenia negocis a París.

Va reservar una habitació en un hotel de la Rue Rivoli. Hi van passar dues setmanes.

Durant tres dies, l'Oscar va estar bojament enamorat de la Harriott i la Harriott d'ell. Quan jeia desperta, encenia el llum i se'l mirava adormit al seu costat. Dormir el feia bell i innocent, estenia un teixit fi i suau sobre la seva vulgaritat, li suavitzava la boca, ocultava del tot els seus ulls.

Sis dies després va començar la reacció. Al final del desè dia, tornant amb l'Oscar de Montmartre, la Harriott va esclafir en plors. Quan ell li'n va preguntar el motiu, ella va contestar de mala manera que l'hotel Saint Pierre era espantós, que la treia de polleguera. L'Oscar, amb tendresa, va considerar que era la fatiga de després de l'excitació. Ella intentava creure amb totes les forces que se sentia malament perquè el seu amor era més pur i més espiritual que el de l'Oscar, però sabia perfectament que plorava de pur avorriment. Estava enamorada de l'Oscar i l'Oscar l'avorria. L'Oscar estava enamorat d'ella i ella l'avorria. De tan a prop, un dia rere l'altre, cadascun d'ells va revelar ser un avorriment increïble per a l'altre.